

STUDIA
DOCTORUM
THEOLOGIAE PROTESTANTIS

A KOLOZSVÁRI PROTESTÁNS TEOLÓGIA
KUTATÓINTÉZETÉNEK KÖTETEI

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM

I.

2024

Emlékkötet
a 65 éves Kállay Dezső
tiszteletére

Kiadja a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
Kolozsvár, 2024

SZERKESZTŐ

dr. Adorjáni Zoltán
E-mail: adorjani@proteo.hu
Tel.: 0744 989 052

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

dr. Balogh Csaba, drd. Benkő Timea, dr. Kató Szabolcs Ferencz,
dr. Kállay Dezső, dr. Kiss Jenő, dr. Kolumbán Vilmos József,
dr. Koppándi Botond Péter, dr. Kovács Sándor,
dr. Ősz Sándor Előd, dr. Tódor Csaba,
dr. Visky S. Béla

SZERKESZTŐSÉGI CÍM

RO-400124 Kolozsvár (Cluj-Napoca)
Piața Avram Iancu 13.
Tel./fax: 004 0265 591 368
E-mail: rektor@proteo.hu

Lektorálás, műszaki szerkesztés: Adorjáni Zoltán

Borítólap: Könczey Elemér

ISSN 2069 - 0991

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

*Halil Örs*⁰⁴

Tartalom

Kovács Sándor: *Kállay Dezső köszöntése*.....7

THEOLOGIA BIBLICA

Kató Szabolcs-Ferencz: *József, Jézus atyja és József, Jákób fia.*

*Megjegyzések a Máté szerinti evangélium József-alakjának
hagyománytörténetéhez*..... 11

Kustár György: *„...hagyd, hogy a halottak eltemessék saját halottaikat!”
Zsidó temetkezési szokások és a Mt 8,21–22* 29

Papp György: *A teve és a tú foka* 57

Czire Szabolcs: *Pál apostol és az Írások. A jelenlegi kutatás áttekintése
és a haladás ára* 75

Balogh Csaba: *„Aki hisz benne, nem szégyenül meg...”
Ézsaiás 28,16 újraértelmezései a Róma 9,33 és az 1Péter 2,6 szövegeiben*.....89

Geréb Zsolt: *Család és rokonság. Ki viseli szívén ma a család gondját?
Gyakoroljátok az engedelmséget és a szeretetet (a családban), mert ez kedves
az Úrban (Kol 3,18–4,1)*..... 127

Éles Éva: *„...ellenségeitek, az ördög mint ordító oroszlán...”
Felfedezhető hagyományok az 1Pt 5,8–9-ben* 145

Adorjáni Zoltán: *Tőkés István hermeneutikája* 167

THEOLOGIA PRACTICA

Koppándi Botond Péter: *Liturgiai megújítási kísérletek az unitárius egyházban
a 20. század elejétől napjainkig* 189

Székely József: *A tanító igehirdetés időszerűsége* 219

Somfalvi Edit: *A bibliológ írásmegértés. Modern „midrás” mint egy lehetséges
módszer a katekézisben* 237

THEOLOGIA SYSTEMATICA

Visky S. Béla: *„Vagy nem tudjátok?” Számadás arról, ami a keresztségben
elsődleges és másodlagos*..... 263

Füsti-Molnár Szilveszter: *„...ti kinek mondotok engem?
Szempontok a keresztyén identitás(vesztés) mai körülményeihez és rendszeres
teológiai megközelítéseihez* 273

Horváth Levente: *A missziói emberkép antropológiai kihívásai és lehetőségei,
különös tekintettel a lelkipásztor hivatására*..... 297

Juhász Tamás: *„Szocialistává kell hogy legyen a jó keresztyén ember?”
Karl Barth és a szocializmus* 307

Jonathan Tallon: <i>A hit fogalmának katonai kontextusa Khrüszosztomosznál</i> (Fordította Tódor Csaba)	321
Rezi Elek: <i>Napjaink éghajlatvédelmi csoportjai céljainak</i> <i>és cselekvéseinek erkölcsi értékelése</i>	351

HISTORIA ECCLESIAE

Ősz Sándor Előd: <i>Reformátusok művei a Medgyesi Evangélikus Gimnázium</i> <i>könyvtárában</i>	367
Kolumbán Vilmos József: <i>A kolozsvári református kollégiumi tanítók</i> <i>szabályzata 1786-ból</i>	381
Kovács Sándor: <i>Százéves az unitárius énekeskönyv</i>	397

* * *

„Az t lehettem, ami szeretek, és megszerethettem, amit tennem kellett.” Kállay Dezsővel beszélget Éles Éva	421
A kötet szerzői.....	439